

DELA VSKI OBZORNİK

IZHAJA VSAKO DRUGO SOBOTO

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Osojna pot 5/11 (Na Osojahi, Ulica na Grad). — Za konzorcij in uredništvo odgovarja Rudolf Rojč, Ljubljana.

Rokopisi se ne vračajo

Ček. rač. 17.080. Naročnina: mesečno Din 2—, četrletno Din 5—, polletno Din 10—, letno Din 20—; za inozemstvo: mesečno Din 4—, letno Din 40—. Tisk J. Blasnika nasl., Univ. tiskarna, litografija in kartonaža d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš

Letnik I.

V Ljubljani, 21. decembra 1935

Štev. 6

Delavci, pokažite, da ste enotni za svoje pravice!

(Povodom volitev obratnih zaupnikov.)

V januarju se bodo vršile volitve obratnih zaupnikov. Delavski zaupniki so resnični neposredni zaščitniki delavstva. Kjer niso, morajo to postati. To ustanovo (organe) delavske zaščite (obratne zaupnike) si je delavstvo priborilo v težki dolgoletni borbi. Ta borba se še nadaljuje.

V Sloveniji, kjer imamo 1340 obratov, od teh 556 industrijskih, je zaposlenih preko 110.000 delavcev in delavk. Obratne zaupnike pa si je delavstvo priborilo samo v 118 obratih. Še danes poskušajo podjetniki z vsemi silami izgnati iz obratov delavske zaupnike, ki se borijo in dosledno zastopajo delavske interese. Predvsem pa agresivni podjetniki v onih podjetjih, kjer še ni obratnih zaupnikov z vsemi silami delajo na to, da v njihovih podjetjih ne pride do volitev obratnih zaupnikov. V mnogih obratih pa tudi delavstvo polaga nezadostno pažnjo tej obliki svoje zaščite. Delavstvo v večjih podjetjih, v katerih obstojajo že dolga leta zaupniki, se je na izkušnjah prepričalo, kaj pomeni njihova zaščita, in zato jo zna dostojno, tudi z ostrim bojem braniti. Zato si mora vse delavstvo v vsakem obratu izvoliti svoje zaupnike, ki bodo branili in zagovarjali njihove interese. Zato se naša parola glasi: niti enega obrata brez delavskih obratnih zaupnikov!

Ker podjetnikom radi odpora delavstva ni uspelo popolnoma odpraviti in preprečiti te delavske organe zaščite, jih poskušajo oslabiti na ta način, da vsestransko podpirajo in ustanavljajo organizacije, ki razbijajo enotnost delavstva in s tem slabijo odporno silo delavstva. Praksa je pokazala, da poskušajo podjetniki potom teh organizacij dobiti pod vpliv tudi delavske zaupnike in vsestransko delujejo za to, da bi delavstvo izvolilo kot svoje zaupnike ljudi, katerim je njihova osebna korist nad interesi delavstva in ki s svojo politiko soglašajo s podjetnikom, vršijo vlogo ne zaščite delavstva, temveč v eni ali drugi obliki vlogo pomagača podjetnikov proti delavstvu.

Ta maneuver podjetnikom ne uspeva povsod v zadostni meri in zato se poslužujejo tudi drugih. Tako vidimo, da vsestransko podpirajo razdor med delavstvom, med posameznimi skupinami, med strokovnimi organizacijami, da delavci ne bi nastopali enotno. Pri takem položaju je podjetniku mnogo lažje izvajati napade na delavce, odpuščati borbeno delavce, zniževati plače itd. V slogi je moč in čim več moči, tem več pravic, zaslužka in kruha. Te sloge, enotnosti delavstva se boje podjetniki in zato vsestransko delujejo na

to, da do te enotnosti delavstva ne bi prišlo. Pri tem delu imajo podjetniki svoje zaveznike, ki jim pomagajo, eni zavestno, drugi nezavestno, a po učinku pomagajo tako eni kakor drugi. Podjetnik se nato smeje, ker mu ta nesloga delavcev daje več profita. Zato je enotna fronta delavstva predpogoj, da si delavstvo pribori svoje zahteve in zboljša svoj položaj.

V Sloveniji, kjer je zaposleno preko 110.000 delavcev, je v vseh strokovnih organizacijah organiziranega okoli 15.000 delavstva. V mnogih obratih se mora delavstvo še boriti za zakonito dovoljenje strokovne organizacije. Ta borba za svobodno delovanje strokovnih organizacij in za svobodno organiziranje delavstva, je tudi delo delavskih zaupnikov. V organizaciji je moč. Da je to resnica, se je delavstvo neštokrat lahko prepričalo. Da so strokovno organizirani delavci bolj zavedni kot neorganizirani, je tudi resnica. Toda to še ne pomeni, da pri neorganiziranih ni nobene zavesti, saj so mnogi že bili organizirani. O vzrokih tega govorimo v članku: „Delavstvo, organiziraj se!“ Kljub temu, da mi ne govorimo samo v imenu neorganiziranih delavcev, smatramo, da je med neorganiziranimi tudi dosti doslednih borcev. Zato pri volitvah obratnih zaupnikov ne sme biti postavljeno pravilo, da kandidirajo samo organizirani člani strokovnih organizacij, temveč tudi neorganizirani in tudi tam, kjer obstoje strokovne organizacije. Dolžnost dosedanjih delavskih zaupnikov in vseh strokovnih organizacij je, da vsestransko delujejo na to, da pride do enotnosti vsega delavstva pri volitvah obratnih zaupnikov. Tako delo bo brezpogojno pospešilo organiziranje neorganiziranih, ker se bo delavstvo prepričalo ob dejanjih, da ne gre tukaj za interese ene skupine, ene organizacije ali osebe, temveč za interese vsega delavstva. To je predvsem lahko ustvariti pri volitvah obratnih zaupnikov, ker se delavci ne bore sami med seboj, ker so njihovi interesi enaki in oni ne pozabljajo na te skupne interese tako ko oni na raznih vodilnih mestih, ki zaradi zavarovanja svojih toplih mest dostikrat vnašajo med delavstvo medsebojni boj.

V Sloveniji dela v obratih preko 30% delavk. One so še slabše plačane ko moški. Do zdaj so bile zelo slabo zastopane v obratnih zaupniških zborih. Njihove interese bodo najboljše zastopale delavke-zaupnice. Zato, čimveč delavskih zaupnic, kjer delajo delavke!

V Sloveniji je preko 8000 vajencev, mladih delavcev. Oni ne samo da niso bili doslej izvoljeni kot zaupniki, temveč so prepuščeni sami sebi in celo vsestransko omalovaževani. To je sramota! Mlada življenja, ki se ubijajo v trdem delu in službi za dobiček podjetnikom, morajo dobiti tudi pravico, da volijo in imeti morajo tudi svoje mlade delavce-zaupnike! Po zakonu imajo 18 letni delavci tudi aktivno volivno pravico. Zato je treba tudi te izvoliti, ker bodo najboljše zastopali zahteve vajencev in mladih delavcev in delavk. Usoda nameščencev je enaka delavski. Tudi nameščenci morajo biti enotni pri volitvah!

Vsi delavci in nameščenci trpe pod istim gospodarjem, pa če je tuj ali domačin. Vsi podjetniki se združujejo in enotno zastopajo svoje interese ne glede na narodnost. Zakaj bi delavstvo, ki trpi poleg domačih še od drugih, ne nastopilo enotno, združeno? Naši interesi so enaki in če se delavci med seboj prepirajo, se smeje podjetnik. Preprečimo ta smeh! Nastopimo enotno ko en mož! V obratu smo enaki, delati moramo vsi. Za naše delo zahtevamo vsi plačilo in pravice! Zato je naše geslo pri vo-

litvah: „V enem obratu ena enotna delavska in nameščenska lista!“

Tisti, ki bi poskušali uveljaviti predvsem svoje ozke skupinske interese, ne delajo v korist delavstva! Zato svetujemo, da tisti, ki so drugače postavili vprašanje volitev obratnih zaupnikov, to napako popravijo, da ne bo več list. Delavstvu ni potrebno mnogo list, temveč ena sama enotna delavska lista, na kateri bodo združeni vsi iz vseh strok. organizacij in neorganizirani, delavci in delavke, ki imajo zaupanje med delavstvom, ki bodo znali zagovarjati koristi delavstva in samo interese delavstva, ne pa sebične in skupinske interese. To zahtevajo koristi delavstva Slovenije. Slovenija, ki ima za vse nas dovolj kruha, postaja neznosna posebno za delavstvo. Naši delavski sinovi in hčere tavajo za kruhom, za delom in ga ne dobe. Preko 20.000 jih propada z odprto tuberkulozo in živi se počasi pogrezajo v zemljo pri obilju kruha za vse! Kaj ne dela zločin tisti, ki ob tej uri razdira naše vrste in postavlja svoje sebične, ozke skupinske interese nad interese delavstva in nad interese našega naroda?!

Iz vnanje politike

Očitno je, da bodo pariški predlogi zavrnjeni od Sveta Društva narodov. Nastane pa vprašanje, ali pride do poostitve sankcij ali ne. V veliki meri bo to vprašanje odvisno od Anglije in angleškega javnega mnenja. Pa tudi francosko javno mnenje ne bo brez vpliva, zlasti akcija ljudske fronte proti Lavalovi italijanski politiki.

Kako odločujoča je danes v Franciji vnanja politika, kaže najboljše okolnost, da stoji celo notranja politika v njeni službi. Kakor smo že poročali, so se vršili v zadnjem času hudi boji v parlamentu radi fašističnih lig, ki stoje v prijateljskih odnosih z italijanskim fašizmom. Okoli tega vprašanja se je v pretečenem tednu gibala vsa borba med vlado in ljudsko fronto. Že je izgledalo, da bo vlada padla in da se bo morala umakniti drugi. To pa bi bilo pomenilo, da zgubi Italija v Lavalovi osebi svojega najdragocenejšega zagovornika. Vsled tega se je fašizem odločil, da raje žrtvuje lige kot pa Laval. Prišlo je potem do nepriča-

kovanega preokreta, ko je izjavila desnica, da je pripravljena na razorožitev lig. Vlada je nato predložila parlamentu zakonske predloge glede lig in oborožitve. Vendar so bili ti predlogi take narave, da bi lahko lige še nadalje obstojale in bi se še lahko nadalje streljalo po mestih. Tedaj pa je nastopila ljudska fronta z izpreminjivalnimi predlogi, ki so bili sprejeti proti volji vlade in ob hudovanju desnice, tako da je računati s tem, da se je ponesrečil poskus vlade, da se na eni strani obdrži na krmilu, na drugi strani pa še nadalje ohrani oborožene lige. Borba med fašizmom in demokracijo v Franciji še dolgo ni dobojevana, ker ima fašizem v Lavalu kaj sposobnega in vnetega zagovornika. Šele s padcem Laval je računati v Franciji s preokretom vnanje in notranje politike.

Trenotno pa stoji v ospredju odločitev Društva narodov glede pariških predlogov in ali pride do poostitve sankcij ali ne.

Niti enega obrata brez delavskih obratnih zaupnikov!

Vsem delavcem, delavkam, delavski mladini in nameščencem!

Volitve obratnih zaupnikov, ki se vrše po zakonu meseca januarja, so velikega pomena za delavski razred. Zato je potrebno takoj pričeti s pripravi zanje. Potrebno je takoj sestaviti volivni odbor. Po zakonu smejo biti v volivnem odboru samo delavski zaupniki, kjer ti obstoje. V obratih, kjer do zdaj še ni bilo delavskih zaupnikov, ali pa so sedanji izgubili svoje mandate, smejo po zakonu biti v volivnem odboru samo najstarejši delavci. Volivni odbori morajo skrbeti, da dobe pravočasno volivne imenike, da izvrše reklamacije, da nabavijo glasovalni material, da določijo barve posameznih list, če jih je več vloženih. Oni odločajo o načinu izvedbe volitev: po skrajšanem ali po rednem postopku i. t. d.

Volivni odbor mora takoj zahtevati potrditev odbora po Inspekciji dela v Ljubljani. Potrebni material: liste, kuverte, glasovnice itd. se dobi pri Delavski zbornici v Ljubljani. Ta pošilja material samo na predsednika volivnega odbora. Zato zahtevajte, da predsednik volivnega odbora takoj poskrbi zanj. On mora sporočiti Delavski zbornici: način volitev (skrajšan ali reden postopek), svoj naslov, naslov podjetja, v katerem se vrše volitve, koliko je vloženih list in za koliko volivcev zahteva material itd. Kandidatno listo lahko vložijo strokovne organizacije štari zaupniki in tudi neorganizirani. **Mi stojimo na stališču, da se postavi enotna lista vsega delavstva, organiziranega in neorganiziranega.**

Delavski zaupniki kakor tudi strokovne organizacije imajo po zakonu pravico sklicati sestanke delavstva,

na katerih naj dosednji zaupniki podajo poročila o svojem dosedanjem delovanju. Na teh sestankih naj se izvolijo kandidati za enotno listo, na kateri naj bodo zastopane vse struje strokovnih organizacij in neorganizirani. Čeprav pride že poprej do enotne liste delavstva kakor bi se mogle vršiti volitve po rednem postopku, smatramo potrebno, da se vseeno vrše redne volitve. Vse delavstvo naj gre na volišče, da s tem manifestira za enotnost in za zahteve, ki jih bo postavilo bodočim delavskim zaupnikom. Volitve po skrajšanem postopku so preveč zavite v samo formalnost in ne dajo tolike vzpodbude delavstvu, da se vsestransko zainteresira za svoje organe in oživi svoje gibanje. Redne volitve pa oživi in vzpodbujajo vse delavstvo. Zato smo mi za redni postopek, čeprav je to povezano z neznatnimi stroški Delavske zbornice. Tako izvoljeni zaupniki pri tajnih volitvah bodo imeli dokazano pravico, da govorijo v imenu delavcev. Pokazalo se bo, kateri zaupnik uživa največ zaupanja delavstva. Zato delavci na plan, na delo za enotno delavsko listo pri volitvah obratnih zaupnikov. Naša parola mora biti: nihče ne sme izostati na sestankih in shodih, vsi moramo spregovoriti za enotnost delavskega gibanja, vsakdo mora na volišče, da manifestiramo za svoje upravičene zahteve.

Pripomba: Prečitajte razglas Delavske zbornice za volitve obratnih zaupnikov in v kolikor bi Vam ne bilo jasno glede postopanja pri volitvah, se obrnite po informacije na Delavsko zbornico, lahko pa tudi na naš list.

nejo k sodelovanju in vstopu v strokovne organizacije. To delovanje je potrebno tudi radi akcije za odprave komisarjev in razpis volitev v delavske zaščitne ustanove.

Potrebno je v vseh 1340 obratih v Sloveniji, a v prvi vrsti v 552 industrijskih podjetjih izvesti obratno zaupniške volitve. V januarju 1935 so se vršile le v 118 podjetjih.

Zakaj ne odgovorite na delavska vprašanja?

Velika večina organiziranega in neorganiziranega delavstva v Sloveniji sprašuje vedno bolj glasno: Zakaj še ni prišlo do združitve strokovnih organizacij v „Medstrokovno zvezo dela“? Vsi strokovni listi: „Delavec“, „Delavska pravica“ in „Delo“ pišejo, da so za izboljšanje delavskega položaja. (Mi ne rečemo s tem, da oni niso za izboljšanje položaja delavcev.) Vsi ti listi se zavzemajo za skoro vse ene in iste neposredne zahteve delavcev. Vsi pravijo: „v slogi je moč“, „v organizaciji je moč“. Zakaj se pa potem ne združite v „Medstrokovno zvezo dela“ na podlagi tistih zahtev, ki so skupne vsem strokovnim organizacijam? Združene strokovne organizacije bodo sila, s katero bo podjetnik moral računati in še kako računati! Kaj ne bo potem veliko lažje doseči teh skupnih delavskih zahtev? Seveda! Kaj ne bo potem veliko lažje pritegniti neorganiziranega delavstva v strokovne organizacije? Seveda! Tako dejanje bo pritegnilo tisoče neorganiziranih v strokovne organizacije, ker se bodo prepričali, da je v slogi in v organizaciji moč. A kljub razpoloženju samega delavstva za združitev še vedno vodstva strokovnih organizacij ne razumejo, da taka združitev ni nikak maneuver, ne napram organizacijam ne napram tistim organizacijam, ki hočejo iskreno delati v interesu delavstva. Ne razumejo in nekateri — tako je videti, — nočejo še razumeti, kot n. pr. Krekić, da je velikanska in delavstvu škodujoča zmota, boriti se proti združitvi strokovnih organizacij in proti enotnosti delavskega gibanja sploh. Ne pozabite, da se resnični nasprotnik smeje, ko vidi, da je ost vaše borbe naperjena ne proti njemu, temveč nasprotno proti posameznim skupinam, ki se bore za iste zahteve delavstva. V to zmoto padajo bolj ali manj vsi trije zgoraj naštetih listi in so padali tudi nekateri naši somišljeniki. Mi obsojamo ljudi, ki padajo v to zmoto, pa naj se nahajajo v kakršnikoli organizaciji ali izven njih in kjerkoli.

V to zmoto pada tudi Strokovna komisija za Slovenijo. Namesto da jasno odgovori na delavska vprašanja, ali je za združitev strokovnih organizacij ali ne, pa daje v skriti obliki, v svojem navodilu „Vsem centralam, oblastnim odborom, medstrokovnim odborom in vsem podružnicam organizacij URSSJ v Sloveniji“, nalogo za nov napad na tiste, ki so za združitev strokovnih organizacij. Tega seveda ne pove Strokovna komisija popolnoma jasno. (Pošiljam vam sodrug urednik navodilo, da ga objavite, da vsa delavska javnost vidi, kdo škoduje interesom delavstva in njihovim organizacijam.) Na posamezne očitke, ki so v tem navodilu, je odgovoril že člankar v prejšnji številki „Delavskega Obzornika“ pod naslovom „V slogi je moč — delavci, sodite!“ zato ne bom na te očitke odgovarjal. Pripomnil bi samo to, da so posamezni

izzvani sodrugi, ne pa skupina delali v boju napake, katere očita Strokovna komisija sodrugom okoli „Delavskega Obzornika“, toda te napake teh posameznikov niso danes zapreka za skupno strokovno delo, predvsem pa niso taka nevarnost, da bi izdajala Strokovna komisija kaka navodila prav v času kot je danes, ko bi morala jasno odgovoriti; ali je za ali proti združitvi strokovnih organizacij.

V tem navodilu pravi Strokovna komisija, da se je treba boriti proti tistim, ki smatrajo: „Delavci, sami vodite svojo organizacijo, sami odločajte, kako in kaj, funkcionar naj bo le izvršilec vaše volje in sklepov.“ Strokovna komisija se postavlja napol prikrito proti demokraciji v strokovnih organizacijah, ko pravi: „Tisti, ki širijo take laži in obrekovanja, (t. j. da naj delavci sami vodijo, op. J. K.) nočejo nič drugega, kakor razbiti organizacijo.“ In zaključek navodila je, da je treba vse tiste, ki zastopajo stališče demokracije in ki so za združitev strokovnih organizacij „izključiti“. To navodilo ne povedo čisto jasno, da je treba izključiti tiste, ki zastopajo stališče združitve strokovnih organizacij, temveč prekriva to osnovno misel z raznimi pokrovi. V navodilu se pravi: „Zadnje čase se opaža, kakor smo orisali v zadnjem „Delavcu“, da se hočejo v delovanje delavskih strokovnih organizacij vmešavati izven organizacije stoječi ljudje in sejati med članstvo nezaupanje in zmedo.“ Kaj so orisali v zadnjem „Delavcu“ št. 16. Krekić je napisal odkrito članek proti enotni fronti, proti združitvi strokovnih organizacij. In to je sprejela Strokovna komisija kot svoje. Izključite vse, kar je za združitev strokovnih organizacij, to je parola Krekića. Tega se odkrito ne upajo napisati in zato pravijo na kraju navodil: „Točnejša navodila in dneve, ko se bodo vršile konference, bomo sporočili pravočasno.“ (Podčrtal jaz.)

Prepričani smo, da člani URSSJa ne mislijo tako, kot tisti, ki so pisali ta navodila, in da tudi vsi člani Strokovne komisije niso na tem stališču. Upamo, da bodo konference, katere sklicuje Strokovna komisija, povedale, da je Strokovna komisija v veliki zmoti in da se bomo delavci združili v „Medstrokovno zvezo dela“, če drugače ne gre, tudi proti volji Strokovne komisije.

Še eno! „Mi imamo svoj strokovni list „Delavec“, izhaja že nad 20 let. Vsi ga poznate.“ Da, vsi ga poznamo, ampak v tako nesramni vlogi kot zdaj, (16. štev. z dne 15. novembra) ga še nikdar nismo videli in čitali. Moram priznati, da sem se čudil, ko sem čital Krekićev članek proti enotni fronti. Zakaj sem se čudil? Zato, ker sem bil uverjen, da kaj takega „Delavec“ ne bo nikdar priobčil, akoravno piše Krekić. Ko sem pa prečital navodilo Strokovne komisije, katero mi je dal sodrug X., sem uvidel, da so tudi člani naše

Skupni interesi zahtevajo skupen nastop

(Ob volitvah obratnih zaupnikov.)

Delavci, delavke — nameščenci, nameščence! Obratne zaupniške volitve so pred nami!

Predlagamo,

da se pri volitvah v obratna zaupništva ne glede na strokovno pripadnost vzpostavijo v vseh industrijskih, rudarskih, plavžarskih, prometnih, trgovskih in ostalih obratih **enotne liste,**

ki naj bodo izraz in volja vsega zaposlenega delavstva, ki zahteva enoten nastop. Volitve se vrše v januarju 1936. Obratna zaupništva so pomozna sredstva delavstva za njegov boj za dnevne potrebe. Dnevno delo obratnih zaupnikov je težko in naporno. Od njih dela so v mnogem odvisni bodoči uspehi ali neuspehi v delavskem gibanju. Njihove naloge niso lahke, ker morajo izražati in braniti delavske interese pred podjetnikom, ter priboriti nove pravice. To je mogoče le tedaj, ako je v obratu ustvarjena enotna fronta in so obratni zaupniki njen izraz. Obratni zaupniki so neposredni organizacijski zaščitniki delavcev v obratu, ki nadzorujejo točno izvajanje kolektivnih pogodb, delavske in socialne

zaščitne zakonodaje v podjetju, delujejo v okviru zakona o zaščiti delavcev, pri čemur se naslanjajo na enotnost in moč strokovnih organizacij. Obratni zaupniki posredujejo med delavci in podjetniki v nastalih sporih, ki se tičejo mezd in socialno higijenskih vprašanj v obratu.

Obratna zaupništva morajo biti pomožna sredstva strokovnih organizacij in kot taki so v zvezi s strokovnimi zaupniki delavcev. Da so združeni podjetniki vse prej nego navdušeni za ustanovo obratnega zaupništva, je razumljivo, je očigledno. Ne glede na šikaniranje s strani podjetja morajo zaupniki korakati neomajno po načrtani poti v interesu delavstva.

Obratno zaupniški zbori imajo biti nositelji enotnosti delavstva in tvoriti eno od organizacijskih oblik enotne fronte v obratu. V njihovo nalogo spada tudi, da pomagajo združiti razcepljeno strokovno gibanje in tako omogočijo uspešen boj proti podjetniškemu terorju, za točno izvajanje kolektivne pogodbe, za popolno izvedbo zakona o zaščiti delavcev in zakonito uvedbo 40 urnega tednika pri nezmanjšanih mezdah v vse obrate. Sodelovanje obratnih zaupništva s strokovnimi organizacijami je neobhodno potrebno že radi tega, da se neorganizirani priteg-

V enem obratu ena enotna delavska in nameščenska lista!

Strokovne komisije sposobni za velikanske zmote. Upamo, da jih bo naš nadaljnji, močnejši klic prepričal, da so bili v zmoti in da bodo popravili napako.

Še eno! „Imamo ‚Ljudski glas‘. List, ki išče stikov z vsem delovnim ljudstvom.“ Res napredek, da išče Strokovna komisija celo stikov z vsem delovnim ljudstvom! Toda, od kdaj pa se je Strokovna komisija pretvorila v politično komisijo? Saj ‚Ljudski glas‘ vendar ni glasilo Strokovne komisije! Vsaj na zunaj ne zmešajte vsega v eno malho! In dalje „navodilo“ pravi: „Je naravnost izdelana podoba (misli se na ‚Ljudski glas‘) resnične sloge vsega delovnega ljudstva.“ Da, podoba vseh podob! Pustimo, da govori še dalje Strokovna komisija: „Ali ti še-petalci (zopet novo ime!) ta list enotne fronte vsega delovnega ljudstva kaj podpirajo?“ Prvič: Kam pa uha-jate gor na hribe, ostanite v dolini in odgovorite jasno, ali ste za ali proti združitvi strokovnih organiza-

cij, ker to je vaš delokrog. To je vprašanje, na katero naj Strokovna komisija najprej odgovori. Drugič, mi bomo podpirali ta list takrat, kadar bo spregovoril pozitivno o „Slovenski ljudski fronti.“ Glede nizke cene lista ne bomo diskutirali, ako-ravno nimamo „kas“. Kateri listi so „boljši“? To sodbo prepuščam čitateljem, ki čitajo ene in druge liste. Saj vsi delavci razvidijo že iz tega članka, kateri je boljši za njihove interese!

Upamo, da ne boste več postavljali takih vprašanj „Delavskemu obzorniku“ in da bomo našli skupen jezik, seveda slovenski. Premislite dobro! Mi imamo še veliko zalogo blaga kot TPD rezervnega premo-ga. Vaša zaloga se je izpraznila in to, česar se zdaj poslužujete za kur-javo, ni več premog. Ljudje govore, da celo vrabci čivkajo, da to ni pre-mog in tudi ne moka in da iz tega ne bo ognja in ne kruha.

Organiziran delavec J. K.

Resolucija ugostiteljskih nameščencev

sprejeta na informativnem zborovanju ugo-stiteljskih nameščencev v Ljubljani, kate-rga je sklicala sekcija ugostiteljskih name-ščencev Jugoslavije v Ljubljani, dne 21. XI. 1935, v dvorani Delavske zbornice.

Ugostiteljski nameščenci, zbrani dne 21. XI. 1935, so po izvajanjih upravnega odbora sekcije Zveze ugostiteljskih nameščencev Jugoslavije v Ljubljani, ter po prečitanih in razloženih treh predlogih usvojili II. pred-log, ki se glasi:

vrsta službe	Razredi		
	I.	II.	III.
natakarski vajenec 1 leto	nič	nič	nič
„ „ 2 „	100'—	100'—	100'—
„ „ 3 „	200'—	200'—	200'—
blagajničarke	1200'—	1000'—	800'—
šef kuhar	3500'—	2500'—	2000'—
pomožni kuhar	2800'—	2000'—	1500'—
kuharski vajenec 1 leto	nič	nič	nič
„ „ 2 „	100'—	100'—	100'—
„ „ 3 „	200'—	200'—	200'—
II. kuharica	1800'—	1400'—	1000'—
glavna kuharica	3000'—	2200'—	1500'—
pomožna kuharica	800'—	600'—	500'—
kuhinjske učenke	isto kot kuh. učenci		
šef patiser	2000'—	1500'—	1200'—
II. slaščičar	1600'—	1300'—	1000'—
slašč. vajenci	isto kot kuh. učenci		
perice, pomiv. ugost. delavci	450'—	450'—	450'—
kletar	2000'—	1800'—	—
točaj	800'—	600'—	450'—
glavni portir	1000'— (plus 5% od 15%)		
nočni portir	1000'— (plus 6% od 15%)		
sluga	700'— (plus 2% od 15%)		
sobarica	700'— (plus 3% na vse sobarice od 15%)		
pecivarice	700'—		

1.

Za kvalificirane natakarije in natakari-ke, brez ozira na službeno dobo in starost me-sečna plača Din 800'— plus 5% brutoinkase, ter s pripadajočo hrano in stanovanjem.

2.

Ostalo ugostiteljsko osebje prejema pla-čo, kot sledi, in sicer s tem, da se vsi ugo-stiteljski obrati dele na tri plačilne razrede.

Vsem pod točko 2 navedenim uslužben-cem pripada poleg zgoraj navedene plače tudi hrana in stanovanje.

V slučaju, da uslužbencem pod 1. in 2. delodajalec hrane ali stanovanja ne more nuditi pripada vsakemu poleg plače še Din 400.— za hrano, ter 250.— za stanovanje.

3.

Odločno zahtevamo ukinitve sprejema novih vajencev za dobo 3 let, ker povzroča naraščanje vajencev vedno večjo brezposel-nost, odnosno nadomeščajo vajenci kvalifi-cirano osebje, ki ostane tako brez posla.

4.

Izvede naj se stroga revizija delavskih knjižic po oblasti, ter naj se vse osebje, ki nima predpisane učne dobe odstrani iz obra-tov.

7.

Dopusti naj se dajo v mejah, ki jih do-pušča služba, ter za ta čas delomajalec ni upravičen odtegovati od plače. Natakarijem in natakaričam ne pripadajo za časa dopusta 5% od brutoinkase, ravnotako tudi ne por-tirjem, sobaricam in slugam ne pripadajoči del od 15%. Procenti pripadajo onemu, ki nadomešča uslužbenca, ki je na dopustu. (§ 293. in 329. O. zak.)

8.

Glede odpovedi mora v službeni pogod-bi biti točno označeno glede zakonskega roka, vzrok odpovedi mora biti pri odpustu uslužbenca točno označen na drugi strani pogodbe in od obeh podpisani.

9.

Glasom zakona zahtevajo vsi ugostiteljski uslužbenci, da se v vseh gostinskih obra-tih napravi pismena službena pogodba v treh izvodih med službodajalcem in uslužben-cem. En izvod sprejme delodajalec, drugi izvod uslužbenec, tretji izvod Inšpekcija dela. Pismene pogodbe naj obsegajo vse službodajalčeve in službojemalčeve dolžno-sti. Pogodba naj vsebuje na drugi strani vse točke, ki jih podpišeta službodajalec in

uslužbenec v znak pravičnega odgoda (gl. tč. 8. resolucije).

Izvršitev pismenih pogodb naj se izvede 1. januarja 1936.

Pismene pogodbe bodo v vakem slučaju olajšale odnonsno izključevale komplicirane spore.

10.

Primerno novo določenim prejemkom, naj se osebje pri OUZD prepiše na višje razrede bolniškega zavarovanja. Odtegljaji naj bodo razvidni pri izplačilnih listkih.

11.

Glasom O. zakona § 343., 344. in 353. naj se uvedejo razsodiščni odbori v svrhu re-ševanja sporov.

12.

§ 383. O. zakona predvideva zavarovanje zoper starost, smrt, onemoglost in nesrečo. Tozadevno so gostiteljski uslužbenci popol-noma nezaščiteni. V starosti ter so v slučaju onemoglosti odvisni od slučajnih socialnih podpor. Ureditev tega vprašanja zahteva nujnost.

13.

V zvezi ureditve plač, ugostiteljski usluž-benci toplo pozdravljajo akcijo za razšir-tev pokojninskega zavarovanja tudi na one nameščence, ki danes tega ne uživajo. Vsi uslužbenci gostiteljske stroke stoje odločno na stališču, da se jih pri novi ureditvi upo-števa, ter jih uvrsti v primerni pokojninski razred.

V Ljubljani, dne 21. XI. 1935.

Zborovanje čevljarjev v Ljubljani

Za nedeljo dne 8. dec. so sklicali čevljarji manifestacijsko zborovanje v dvorani del. zbornice v Ljubljani.

Ob pol desetih je predsednik čevljarske združbe Perdan otvoril zborovanje in naj-prvo pozdravil vse navzoče, nato pa pre-bral obširen referat, iz katerega je razvidna težka borba, ki jo vodijo čevljarji proti ve-lekapitalistu Bat'i. Vsi protesti na merodaj-nih mestih, vse resolucije in spomenice, vse je bilo zastoj. Bat'a se širi dalje, hoče mo-nopolizirati čevljarske izdelke zase, Bat'a hoče uničiti še zadnje ostanke samostojne čevljarske obrti.

Nad 75% čevljarskih pomočnikov je ne-zaposlenih. Na tisoče in tisoče čevljarskih družin živi v največji bedi in pomanjkanju. Toda Bat'i vse to še ni dovolj. Njegov ap-etit je vsak dan večji, njegove blagajne so nenasitne. Bat'a ogroža že tudi druge pa-noge industrije, Bat'ino konkurenco že ču-tijo tudi trgovci.

Za predsednikom Perdanom so se o gla-sili k besedi še drugi govorniki. Zanimiva so bila izvajanja predsednika čevljarske

združbe v Mariboru. Ta je namreč med dru-gim izjavil: „Če bi davčne oblasti odmerile Bat'i davek v skladu z njegovimi dohodki, če bi se z njim v tem oziru postopalo tako strogo, kakor z malimi obrtniki, Bat'a ne bi mogel eksistirati.“ Navedel je za to tudi konkretne dokaze. Pripomnil je tudi, da so čevljarski mojstri v Mariboru sklenili, da dnevnega časopisja ne bodo več podpirali. Zgodilo se je, da je bilo na Bat'inih proda-jalnah v Mariboru pomazanih in razbitih par stekel. Mi te vrste borbe ne odobrava-mo, toda ob tej priliki se je dnevno časo-pisje na široko razpisalo o nasilju, izvrše-nim nad Bat'o. Isti listi pa so prinesli prav majhna poročila o bedi in pomanjkanju na tisoče čevljarskih družin v Sloveniji.

Vsi govorniki so pozivali zborovalce, naj se združijo v organizaciji, naj se ramo ob-rami odločno borijo za boljšo bodočnost malega obrtnika.

Tako se je glasila tudi resolucija, odpo-slana na merodajno mesto. Zborovalci so jo med burnim odobravanjem soglasno spre-jeli. — — — — —

Katastrofalno stanje lesnega gospodarstva Slovenije

Enega glavnih virov slovenskih kmetov tvori lesno gospodarstvo, ki zaposluje okoli 60.000 lesnih delav-cev in preko 1000 malih žag. Že v zadnjih letih se je pojavila velika kri-za v lesnem gospodarstvu, ki je po-sledica splošne gosodarske krize, konkurence državnih gozdnih podjetij in pa konkurenca Avstrije. Izvoz lesa gre v Sloveniji skoro izključno v Italijo. Pred letom dni pa je pričela izvažati tudi Avstrija v večji meri les v Italijo na podlagi takozvanih rimskih protokolov. Sankcije pa so sedaj popolnoma ustavile vsak izvoz v Italijo vsled česar bo nastala zlasti

na zimo in na pomlad težka brezpo-selnost, ki bo še bolj povečala go-spodarsko krizo v Sloveniji.

Železniške tarife so prikrojene tako, da je dovoz lesa do jugoslo-vanskih luk tako drag, da ne prenese konkurence iz drugih krajev. Poleg tega je blago prikrojeno samo za ita-lijanski trg in večinoma nesposobno za izvoz na druge trge.

To nevdržno stanje zahteva v prvi vrsti potrebne korake s strani vlade, zlasti podporo brezposelnim lesnim delavcem, na drugi strani pa potrebne ukrepe, da se najde za slo-venski les drugih odjemalcev.

Dopisi

DOPISNIKOM.

Iz Kamnika: Dopis smo morali skrajšati, ker je bil predolg, deloma pa tudi ne po naši volji. Črtali smo napade na Jugosl. strokovno zvezo; delavske organizacije se ne smejo med seboj klati, temveč združevati v boju za svoje zahteve. Ustvarite krajevni

medstrokovni enotni odbor; napadate lahko samo birokrate, ki temu nasprotujejo!

Tržič: Ne želimo priobčevati notic, ki so morda še tako pravilne, toda žalijo čut kr-ščanskih delavcev. Delavstvo danes potre-buje skupnega boja za svoje življenjske po-trebe ne glede na svetovni nazor.

**Mi stojimo na stališču, da se
postavi enotna lista vsega
delavstva, organiziranega in
neorganiziranega.**

TRŽIČ.

Dragi urednik!

Zelo redko se sliši kaj o delavskih razmerah iz Tržiča. Zato prosim, da priobčite ta dopis, da ne bo kdo mislil, da se v Tržiču za delavca cedita med in mleko.

Naše mesto je med najbolj industrijskimi na Gorenjskem.

V glavnem naj omenim čevljarstvo. Delavke po 1 dinar na uro, mladi delavci pa delavke po 1 dinar na uro, mladi delavci pa tudi ne veliko več. In če delajo 8 ur dnevno, zaslužijo 8 dinarjev brez odbitkov. Kako se da živeti s to plačo, naj vsak sam presodi!

Dosti boljše mi v tovarni „Peko“, ki se šteje med boljše. Delavke dobe 1'75 Din na uro, mladi izučeni čevljarji 2'50 Din brez odbitkov. Delali so pred kratkim po 4 dni v tednu, naredili so pa skoro toliko ko v šestih dneh — seveda s priganjanjem.

Ravnatelj se izgovarja s tem, da je trdka zadolžena. Delavci, vprašajte ravnatelja, kdo je naredil dolg, ali delavci ali lastniki!

Ko bi bili vsi delavci v tovarnah „Peko“, „Jara“ in drugih manjših podjetjih (čevljarstvih), organizirani v pravih delavskih organizacijah in bolj skupni, ne bi tovarnarji delali z njimi kakor se jim poljubi. O drugih podjetjih pozneje.

Čevljar.

KAMNIK.

V tovarni „Titan“ je postalo zelo živahno. Tu bijeta boj dve strokovni organizaciji, in sicer Jug. strokovna zveza in organizacija Strokovne komisije. Druga organizacija napreduje. Imela je že več sestankov in v nedeljo (10. prejšnjega mes.) shod. Na shodu sta poročala odposlanka „Saturnusa“ iz Ljubljane sodružica Angela Dovč in s. Vuk Ivan. Sodružica Dovč je govorila v imenu delavk iz „Saturnusa“, s. Vuk je pa obrazložil pomen strokovnih organizacij, njihov del in uspehe. V debato sta posegla ss. Novak in Perpar. S. Novak je ostro zavrnil vse laži proti organizaciji Strokovne komisije. S. Perpar je pa odgovoril na članek, ki je izšel v „Del. pravici“. Mislimo, da je že skrajni čas, da se delavstvo ne kolje med sabo, temveč nastopi enotno.

Kamniška korporacija. Tudi mi delavci pri „Korporaciji“ smo čitali dopis, ki je izšel v 2. števil. „Delavskega Obzornika“. Sedaj je nekdo iz „Korporacije“ predlagal, naj se delavstvu 10% plače reducira. Svoj predlog je podprl s sledečimi argumenti: 10% reduciranje delavcem prinese letno 10 jurjev, to je v desetih letih 100 jurjev. Te porabimo za izplačilo zaostalih mezd. Končno bomo le dobili plače, ki jih že na leta čakamo...?!!!

„Del. Obzornik“ je z 2. števil. dregnil v sršenovo gnezdo. Hvaležni smo člankarju, da je imel toliko poguma, da je odgrnil zaveso s teh razmer. V naš kraj prihajajo tudi razni časopisi, predvsem „Domoljub“

Zlasti je članek v „Obzorniku“ osvetlil razmere v tovarni za kredo. Delavstvu je bila odtrgana koprena z oči in se je začelo zavedati svojih pravic. Priliko je izrabila Jug. strok. Zveza, se pripeljala iz Ljubljane in ustanovila svojo organizacijo. Bomo videli, kaj bomo pod njenim vodstvom dosegli. Delavke, kljub temu, da so organizirane, delajo še vedno ponoči.

LJUBLJANA

Odprite dvorano!

V ljubljanskem delavskem domu je večja dvorana za brezposelne delavce. Do zdaj je bila še vsako zimo odprta in je služila za zavetje brezposelnim. Letos pa je zaprta! To je za delavstvo, ki ima opravka v uradu, skrajno neugodno. Že itak je toliko težav, zdaj pa še tega prostora ni, da bi se včasih človek ogrel. Drenjamo se na ozkem prostoru v veži pred okeci, dvorana pa stoji prazna. To nam ne gre v glavo. Saj je bila vendar prirejena za zavetje delavstvu.

Zahtevamo, da se takoj odpre!

Brezposelni.

VELENJE.

Položaj rudarjev.

Lansko leto niso dobili Savinjšani premoga v maloprodaji, medtem ko so bili delavci po dva tedna doma na dopustu. Ko so se kupci pritoževali, češ da je velika škoda za rudnik, če gredo vozovi v oddaljene kraje nazaj prazni, jim je bilo odgovorjeno, da se ne izplača za par voz obratovati. Letos pa je vodstvo rudnika bilo opozorjeno od zaupnikov, naj gre Savinjšanom in drugim strankam bolj na roko, nakar je res dalo obratovati in se je premog deponiral. Tedaj se je pokazalo, da se še kako izplača obratovati tudi za tiste, ki pridejo po premog z vprežno živino. V juliju in avgustu se je razprodalo dnevno 3½—5 vagonov, dočim se lansko leto, ko se ni obratovalo in prodalo nič. Pa še več bi se prodalo, kljub temu da je cena 12 Din za mtc. visoka, toda vsled velikega navala ljudi so morali nekateri čakati od 9. ure do 1. ure popoldan, da so prišli na vrsto. Tako dolgo čakanje kupce vznemirja, da drugič več ne pridejo, poleg tega pa še drugim odsvetujejo. Prodaja se namreč samo do 2. ure popoldne. Svoječas, ko je bil lastnik premogovnika še g. Lapp, se je prodajalo do 5. ure popoldne, toda tedaj je bilo zaposlenih tudi več delavcev.

Tudi naša svoboda se vedno bolj omejuje. Pred nedavnim je direktor g. Čuček dal razglasiti, da ne sme nobena organizacija ali kulturno društvo nalepiti v oblačilnici ali v prostoru, kjer se delavci umivajo, kakšen razglas, če ni od njega ali od njegovega namestnika vidiran.

O priliki volitev je zaupnik Polanc prilepil na zid dva plakata, inženir pa je prišel v oblačilnico in vzel oba plakata. Konec je bil ta, da je bil Polanc poslan na nedoločen čas na dopust, ki je trajal 2 meseca. Akt pa je bil baže poslan na ministrstvo. Ostali zaupniki so bili večkrat pri direktorju in vprašali, zakaj ne sme Polanc kot zaupnik v pisarno in kdaj bo ministerstvo rešilo akt. Na Rudarsko direkcijo pa je g. Čuček pisal, da je bil zaupnik Polanc poslan na dopust kakor ostali rudarji. Odpust zaupnika je protizakonito dejanje in Polanc je nameraval vložiti tožbo. Ko pa je medtem Jevtičeva vlada padla, je g. Čuček poklical Polanca nazaj, češ, da je pretekel 6 tedenski dopust in sedaj zopet lahko nastopi delo.

Trenotek, da prečitate!

Ko imate pozimi več prilike in časa za čitanje, ne pozabite na knjige Ekonomske Enote!

Najlepše božično in novoletno darilo bodo naše knjige:

Engels-Plehanov, Uvod v dialektični materializem. Knjiga, ki Vam pove, kaj je idealizem, kaj je materializem, kako je nastal dialektični materializem.

Engels, Anti-Düring. Knjiga, ki Vam razloži vsa temeljna filozofska, sociološka in pravna vprašanja, ki poljudno razloži osnovna vprašanja narodnega gospodarstva, postanek socialnih bojev in načela socializma, vse to na podlagi kritike idealističnega malomeščanskega popravilca družbenega reda, kakor jih je pri nas dovolj.

Marx, 18 brumaire (izg. brümér). Politična in socialna zgodovina dobe Napoleona III. v Franciji.

Plehanov, Osnovni problemi marksizma. Naslov pove vsebino.

Engels, Izvor rodbine privatne lastnine in države. Ta knjiga je lahko pisana in bi jo moral brati vsak delavec, ki se hoče poučiti o tem, kaj je država, kako je nastala, ali je bila od vekovaj, in kako je nastala družina in lastnina.

Horrabin, Gospodarska geografija. Poljudno pisano gospodarsko zemljepisje. Za razumevanje imperialističnih zapletitajev, za poznavanje tega, kaj imperialisti iščejo v kolonijah, v čem je boj za Mandžurijo, Abe-sinijo itd., je potrebno prebrati to knjigo.

Vse te ali posamezne knjige lahko dobite takoj, dokler traja zaloga, in plačujete potem v mesečnih obrokih po dogovoru. Pišite nam!

Sprejemamo krajevne zastopnike in kolporterje za provizijo!

Pristopajte kot združniki!
Delež Din 50.—

Založba EKONOMSKE ENOTA.

Ljubljana, Miklošičeva 15, dvorišče.

čas na dopust, ki je trajal 2 meseca. Akt pa je bil baže poslan na ministrstvo. Ostali zaupniki so bili večkrat pri direktorju in vprašali, zakaj ne sme Polanc kot zaupnik v pisarno in kdaj bo ministerstvo rešilo akt. Na Rudarsko direkcijo pa je g. Čuček pisal, da je bil zaupnik Polanc poslan na dopust kakor ostali rudarji. Odpust zaupnika je protizakonito dejanje in Polanc je nameraval vložiti tožbo. Ko pa je medtem Jevtičeva vlada padla, je g. Čuček poklical Polanca nazaj, češ, da je pretekel 6 tedenski dopust in sedaj zopet lahko nastopi delo.

Tako so postopali z rudarji in spravili delavce ob delo, ker so smeli Jevtič, Novačan i. dr. vse, drugi pa ničesar. Naša zahteva je, da se povrne vsa škoda, katero smo delavci pretrpeli pri občinskih volitvah l. 1933 in pri letošnjih državnoborskih volitvah. Nekateri delavci, ki so volili kandidata Lempla, so imeli 600 do 700 Din škode, ker so jih prestavili v delo, kjer se manj zasluži oziroma poslali za nedoločen čas na dopust. Zahtevamo tudi, da se vrne v brezposelni delavski fond ves denar, ki se je porabil za podporo onih delavcev, ki so bili poslani na dopust, ker tem delavcem pripadajo štihi s polno plačo, ne pa brezposelna podpora. Povedano je bilo tudi, da bodo poslani v prvi vrsti oni delavci na dopust, ki so volili Združeno opozicijo. Uradno pa je bilo razglašeno, da morajo poslati delavce na dopust zaradi pomanjkanja naročil, delavci pa naj dobivajo podporo iz Bratovskih skladnic. Dopusti so se izvedli v škodo rudnika, ker bi ta čas lahko več premoga deponirali, kupcem pa ne bi trebalo čakati cele dopoldneve, da pridejo na vrsto. Kri-vično se je postopalo tudi za časa preteklih občinskih volitev, ko je banovina dala denar za siromašne rudarje. Tedaj so dobili podporo po večini rudarji iz nacionalnega tabora, na druge se skoraj sploh ni oziralo.

Razglašeno je bilo tudi, kako se dr. Novačan noč in dan trudi, da naj banovina prevzame premogovnik. Mi v to dvomimo. Ko smo rudarji zborovali v Velenju proti vladini nameri, da se premogovniki v Sloveniji zapro, je dr. Novačan dokazal, da mu ni nič mar usoda rudarjev. Shoda se ni udeležil, le sporočil je, da bo skrbel za premogovnik. Dr. Novačan in direktor Čuček sta le dostikrat slišala od rudarjev to našo zahtevo.

STANOVSKO PRI POLJČANAH

Dobrih 20 minut od postaje Poljčane se nahaja rudnik Stanovsko. Lastnika rudnika sta David Steiner in ing. Ključenko. Z obratovanjem se je pričelo v rudniku l. 1930. Dnevna proizvodnja znaša ca. 3 vagone lignita. Dela v štihtu in akordu. Šihtov je štiri dnevno in sicer: od 6. ure zjutraj do 2. ure pop., od 2. ure pop. do 10. ure zvečer, od 10. ure zvečer do 6. ure zjutraj ter od 6. ure popoldne do 2. ure ponoči.

Vsakomur je znano, da pri delu potrebujemo delovno silo in orodje. Delovno silo plačuje rudnik Stanovsko delavcem — mla doletnim 15 do 17 Din za šiht, jamskim vozačem 18 Din, učnim kopačem 22 Din ter kopačem 24 Din. Poleg tega „zaslužka“ oz. bolje rečeno miloščine ne dobivajo deputatnega premoga, niti takozvane „Wasserzulage“ — kot sicer rudarji v drugih rudnikih. Pripominjam še, da rudnik vsem delavcem dolguje 2 meseca na „plači“.

Glede orodja pa je določeno, da si morajo delavci kar sami kupiti: tako lopato za 25 Din, kopalo za 30 Din in sekuro za 30 Din. Ker pa je v rudniku tema (tudi podnevi namreč) in ker človek v temi ne vidi, si mora svetiti: iz tega sledi, da si je moral rudar iz Stanovskega kupiti še svetilko (cena 125 Din). Svetilka sama ne daje svetlobe, potreben je še karbid — po 8 Din kg — na račun delavca.

Oddih je človeku svedakor potreben — zlasti po delu. Tudi za to je poskrbljeno. Tu pa tam se zgodi, da zmanjka opažnega lesa in takrat pride rudar iz Stanovskega do svojega potrebnega počitka — pošljejo ga na dopust — seveda brezplačen.

V ilustracijo razmer naj vam služi sledeč primer: kopač je v mesecu oktobru 1935 delal 16½ šihtov. „Zaslužil“ je 490.55 Din. Razni odtegljaji znašajo 65.66 Din — čisti zaslužek pa 424.89 Din. S tem denarijem naj živi kopač, pa še njegova žena — dobro, da še nimata otrok.

Pa so se hoteli delavci-rudarji organizirati pri „Zvezi rudarjev“. Dovoljeno jim je namreč to po postavah. Podjetje je za to

„predrznost“ zvedelo in odpustilo celotni 7 članski pripravljalni odbor. Na to je delavstvo — 118 po številu — odgovorilo s stavko. Po dveh „nekompetentnih“ razpravah, je na tretjem pogajanju rudnik pristal na sledeče: Podjetje vzame odpuščene nazaj in ne bo radi stavkovnega gibanja izvajalo nobenih konsekvenc. Če bi se moralo obratovanje skriti, se bo sporazumno z delavskimi zastopniki skrajšal delovni čas (potrebno bi bilo pri tem zagotoviti minimalno tedensko mezdo, ki bo delavcem omogočila eksistenco), ne bodo se pa posamezni delavci reducirali. Uredilo se je izplačanje zaostankov v določenih obrokih, pri čemer morejo delavci po potrebi dvigati na račun neizplačanih zapadlih mezd kreditne nakaznice za nakup živil pri trgovcih in podjetje se obvezuje, da bo od trgovcev te nakaznice pravočasno odkupilo. Podjetje se obveže, da bo podvzelo vse, da se izplačevanje zapadlih mezd vrši v po zakonu določeni obliki in roku. Do končne ureditve spora z enim obratnim zaupnikom se je določilo delavsko zastopstvo, ki ga je delavstvo enotno in soglasno izvolilo.

— Ava —

ZAHVALA.

Rudarji na Stanovskem pri Poljčanah se zahvaljujemo za sprejeto podporo od Strokovnega društva Montanistov na univerzi v Ljubljani, članov. agr. kluba „Njiva“, članov kluba neodvisnih akademikov ter Mladega Triglava na univerzi v Ljubljani v znesku Din 238.50.

Delavska strokovna organizacija v rudniku „Stanovsko“, ki se je pričela razvijati, seveda ni bila podjetju po volji in smo videli, da nas hoče poraziti s tem, da odpusti naše voditelje, ker smo bili prepričani, da potem ni več našega obstanka tukaj, smo se vsi enotno strnili in soglasno vzkliknili, da ne gre nobeden na delo, dokler ni naših organizacijskih voditeljev nazaj v naši vrsti.

Spoznamo tudi zgoraj podpisana društva, da imajo enako sočutje do slovenskih borečih se delavcev-rudarjev, ker so nam pristopili na pomoč

ZAGORJE OB SAVI.

V naši občini so razpisane občinske volitve, ki se bodo vršile sredi januarja 1936. Te volitve so velike važnosti za naš kraj,

Deputacija pri g. banu. 17. t. m. se je zglasila petčlanska deputacija pod vodstvom poslanca g. Mravljea in zagorskega župana g. Drnovška pri g. banu v Ljubljani, da zaprosi za prepotrebno pomoč brezposelnim rudarjem, ki so jih zastopali I. Drnovšek, Debeljak Jurij in Pintar Ferdinand. Brezposelnim naj bi se pomagalo vsaj v tisti kakor lansko zimo.

„Delavski politiki“ v odgovor! — Na Čufarjevo izjavo je „Del. politika“ prinesla ostuden napad, na katerega ne bomo odgovarjali, ker ne smatramo za potrebno, zlasti ne, ker ni odgovorila nič stvarnega. — Gospodje sodrugi, če se ne znate drugače braniti kakor da uganjate otročjo kampanjo nad našimi prijatelji zaradi pogrškov, za katere niso oni osebno odgovorni, potem bomo napravili majhen izlet po preteklosti nekaterih Vaših sotrudnikov in njihovih zvezah. Za danes smatramo druge stvari za bolj važne. Odgovorite rajši na vprašanja v naših člankih! Zakaj tu molčite kakor grobovi?!

Knjižni pregled

V Zagrebu je pravkar izšel „Naš kalendar“. To je svojevrstna knjiga, kakršne še nismo imeli. Obsega skoro 200 strani in prinaša najrazličnejše in najzanimivejše gradivo o vseh mogočih sodobnih problemih. Ima vse polno zanimivih slik, povesti in pesmi. Kdor ga želi imeti, naj ga takoj naroči, da ne poide zaloga! Nikomur ne bo žal za dvanajst dinarjev! Zlasti so poučne poljudno pisane in res sodobne razprave o vsem, kar zanima delovnega človeka. Kalendar vsebuje preko 50 prispevkov priznanih pisateljev in znanstvenikov. Poleg tega je pa še mnogo drugega poučnega drobiža, statistik itd. Prava zakladnica znanja, ki bo mnogo pripomogla do zavednosti delavstva in kmetov! Naročite pri: „Pregled“, Zagreb, Meduličeva 22.

Agitirajte za „Delavski Obzornik“

Delavski zaupniki so resnični neposredni zaščitniki delavstva. Kjer niso morajo postati!

